

Nasi przyjaciele

Fundacja
Gramy
z Tobą

SERDECZNIE ZAPRASZAMY NA PIKNIK RODZINNY NA PIETRASZKACH

POCZĄTEK: SOBOTA GODZ. 13⁰⁰
2 WRZEŚNIA 2023

W PROGRAMIE:

- PREMIERA DOKUMENTU O ZAKŁADZIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ
- JAKO MIEJSCU WSPARCIA RODZIN OSÓB NIE W PEŁNI SPRAWNYCH
- PANEŁ DYSKUSYJNY Z UDZIAŁEM PRZEDSTAWICIELI MRIPS, URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO I URZĘDU MIASTA ORAZ Z BOHATERAMI DOKUMENTU

DODATKOWE ATRAKCJE DLA CAŁEJ RODZINY:

- POCZĘSTUNEK
- ANIMACJE I WYSTĘPY ARTYSTYCZNE
- WARSZTATY
- WYSTĘP ŁÓDZKIEGO TEATRU OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ŚMILE

WYDARZENIE ORGANIZOWANE W RAMACH DOFINANSOWANIA
Z MINISTERSTWA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Po pierwsze
Rodzina!

KONKURS MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
I PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW POLITYKI DEMOGRAFICZNEJ

PATRONAT MEDIALNY NAD WYDARZENIEM OBJĘLI:

Nowy dyrektor Radia eM

Decyzją Biskupa Kieleckiego Jana Piotrowskiego nowym dyrektorem Radia eM Kielce został ks. Karol Rasała. Na tym stanowisku zastąpił ks. Leszka Skorupę, który z redakcją był związany od początku jej istnienia. – Dziękujemy księdzu Leszkowi za współpracę, zaufanie i pomoc, której doświadczyliśmy – mówią pracownicy radia. Ks. Rasała święcenia kapłańskie przyjął w 2020 roku. W ostatnich latach pełnił posługę wikariusza parafii Narodzenia NMP w Piekoszowie. – Jest to dla mnie wielkie wyzwanie. Pamiętam pierwsze słowa, które zacytowałem będąc tutaj kiedyś na audycji o świętym Janie Pawle II: Nie lękajcie się. Właśnie z nimi chciałbym rozpocząć nową pracę. Poznałem już trochę zespół i mam nadzieję, że z tymi wspaniałymi ludźmi będziemy się rozwijać, służyć lokalnej społeczności i chwale Bożego Imienia – opowiada nowy dyrektor. /m/

Co z zarządzeniem?

Będzie to jedna z najważniejszych sesji tej kadencji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Zajmie się on dwoma uchwałami o odwołanie zarządu. Głosowania odbędą się we wtorek, 29 sierpnia w Filharmonii Świętokrzyskiej. Radni o przyszłości władz regionu zdecydują najprawdopodobniej dwukrotnie

reklama

Kolejne wydanie Tygodnika eM ukaże się 3 września 2023 r. Zapraszamy do lektury!

– w sposób jawny i tajny. –Rozpoczniemy głosowaniem tajnym. Jeśli nie zdecydujemy o odwołaniu, wówczas zagłosujemy w sposób jawny. Jeśli zarząd zostanie odwołany, wówczas będzie on pełnił swoje obowiązki do czasu powołania nowych władz – tłumaczy Arkadiusz Bąk, przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. /m/

Dnia pierwszego września...

Już w piątek, 1 września będziemy obchodzili 84. rocznicę wybuchu II wojny światowej. Przyjmuje się, że najtragiczniejszy konflikt w dziejach rozpoczął ostrzał Westerplatte przez niemiecki

reklama

KOŁDREX

Tanie przeróbki pierzyn na kołdry i poduszki.

Pranie pierza.

Sprzedaż puchowych kołder, poduszek.

Zapraszamy tel. 534-222-122
www.koldrex.pl

JKM_08_04

SERWIS OGUMIENIA

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. w Kielcach, ul. Jagiellońska 92
OFERUJEMY:

wymianę opon w profesjonalnych montażowniach
sprzedaż opon do wszystkich typów pojazdów samochodowych
prostowanie, piaskowanie i malowanie felg aluminiowych i stalowych
naprawę ogumienia materiałami o najwyższej jakości
pompowanie kół azotem
komputerowe wyważanie kół na najnowocześniejszych urządzeniach
sezonową przechowalnię ogumienia i kół

Od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 16.00, sobota 8.00 – 15.00

Tel. 41 201 41 10 w. 325, 41 201 41 75

WYDAWCA: Radio eM Kielce 107,9 FM, Busko-Zdrój 91,8 FM, Kielce ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce; **REDAKTOR NACZELNY:** ks. Leszek Skorupa; **ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO:** Piotr Michalec, Tomasz Natkaniac red. prowadzący; **DTP:** Radosław Kaszyński **eM REKLAMA:** www.em.kielce.pl/reklama, reklama@em.kielce.pl, tel. 41 368 07 17, 41 349 50 33; [facebook.com/radioemkielce](https://www.facebook.com/radioemkielce); **ADRES REDAKCJI:** Tygodnik eM Kielce, ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce, tel. 41 368 04 61; fax. 41 343 26 51; e-mail: tygodnik@em.kielce.pl; **KONTAKT Z REDAKCJĄ:** 41 349 50 23; /Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń

foto: fot. Archiwum IPN

► pancernik Schleswig-Holstein o godzinie 4.45. Wcześniej jednak, około godziny 4.40 niemieckie lotnictwo zbombardowało Wieluń. Wojna trwała do maja 1945 roku. Przyniosła olbrzymie straty ludnościowe i materialne naszemu krajowi. W Kielcach uczymy pamięć ofiar i obrońców ojczyzny o godzinie 11 na Cmentarzu Wojska Polskiego przy pomniku Żołnierzy Września 1939 roku. /mł/

Święto „Solidarności”

W czwartek, 31 sierpnia będziemy obchodzili Dzień Solidarności i Wolności. Święto zostało ustanowione w celu upamiętnienia historycznego zrywu Polaków do wolności i niepodległości z 1980 roku. Swoje obchody zorganizowała świętokrzyska „Solidarność”. O godzinie 17.30 rozpoczną się one złożeniem kwiatów pod tablicą na skwerze Stefana Żeromskiego upamiętniającą powstanie związku. Pół godziny później biskup Marian Florczyk odprawi uroczystą Mszę Świętą w kieleckiej katedrze. Po Eucharystii,

uczestnicy przejdą pod pomnik patrona „Solidarności” – bł. ks. Jerzego Popiełuszki. /mł/

Dla dzieci

Pierwszego września o godzinie osiemnastej w Amfiteatrze Kadzielnia w Kielcach odbędzie się już dwudziesty Jubileuszowy Koncert Charytatywny „Spełniamy Marzenia Dzieci Chorych Onkologicznie”. Na scenie wystąpią Cleo, Viki Gabor i Zakopower. Dzięki środkom uzyskanym

reklama

ze sprzedaży biletów grupa dwadzieścioro dzieci z Oddziału Onkologii Dziecięcej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach będzie mogła spełnić swoje marzenia. Bilety wciąż są w sprzedaży i kosztują od pięćdziesięciu do stu pięćdziesięciu złotych. Można je kupić m.in. na stronie kupbilecik.pl /wk/

Dla Krystianka

Już 10 września o godzinie 17:00 w Szkole Podstawowej w Bolechowicach odbędzie się festyn charytatywny na rzecz pochodzącego

z województwa świętokrzyskiego, rocznego Krystianka Kaczmarczyka. Chłopiec choruje na nowotwór gruczołu krokowego. Maluch jest w trakcie chemioterapii. Czeką go operacja wycięcia guza, co może się skończyć również koniecznością usunięcia pęcherza. Rodzice nie chcą do tego dopuścić i szukają pomocy w zagranicznych klinikach. Taki wyjazd wiąże się jednak z ogromnymi kosztami. Brakuje jeszcze co najmniej 200 tys. zł. Stąd pomysł organizacji imprezy, z której dochód zostanie w całości przeznaczony na leczenie. /wk/

Uczniowie z laptopami

Uczniowie klas czwartych szkół podstawowych otrzymają bezpłatnie laptopy. Gwarantuje to ustawa o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. - Co roku zakupu laptopów będzie dokonywało ministerstwo cy-

fryzacji. Następnie sprzęt będzie przekazywany rodzicom uczniów za pośrednictwem organu prowadzącego szkołę – powiedział Kazimierz Mądzik, świętokrzyski kurator oświaty. W roku szkolnym 2023/2024 do województwa świętokrzyskiego trafi ponad 10 tys. komputerów. Wsparcie otrzymają też nauczyciele. Będzie to bon o wartości 2,5 tys. zł z przeznaczeniem na zakup laptopa lub laptopa przeglądarkowego. Więcej na emkielce.pl /igw/

Ulice do rozbudowy

23,5 miliona złotych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg otrzymają Kielce na cztery inwestycje drogowe. Chodzi o rozbudowę ulic: Klonowej, Orłąt Lwowskich i Piłsudskiego oraz skrzyżowań: Batalionów Chłopskich z Malików oraz biskupa Jaworskiego z Zapolskiej. Przypomnijmy, że premier zatwierdził listę dofinansowanych zadań 19 lipca. Wśród nich znalazły się wspomniane kieleckie ulice. – Stawiamy na bezpieczeństwo drogowe. Drogi publiczne nie mają barw partyjnych. Nie ma znaczenia czy w Kielcach rządzi pan Wenta, czy w Warszawie pan Trzaskowski. Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za bezpieczeństwo – tłumaczy Grzegorz Witkowski, wiceminister infrastruktury. Łączny koszt inwestycji to 47 milionów złotych. Połowę sfinansuje rząd, a połowę samo miasto. /mł/

Jak dawniej grano

Trwają Świętokrzyskie Dni Muzyki Dawnej, które rozpoczęły się 13 sierpnia koncertem w Opactwie Cystersów w Wąchocku, gdzie przed publicznością zaprezentowali się Krzysztof i Anna Firlusowie. Z kolei w sobotę, 26 sierpnia w kieleckiej katedrze wystąpili muzycy kieleccy: Paweł Wróbel, Grzegorz Kustra i Adrian Janus. W niedzielę, 27 sierpnia o godzinie 19 na Świętym Krzyżu zaplanowano występ Scholi Cantorum Kielcensis wraz z Williamem Lavallee. Z kolei 1 września o godzinie 18 organizatorzy zapraszają do Dawnego Pałacu Biskupów Krakowskich na Balet Cracovia Danza. Następnego dnia będzie on prezentowany również na Zamku Królewskim w Chęcinach o godzinie 17, a o godzinie 19 w kieleckiej synagodze rozpocznie się występ The Madrigals Trio. /mł/

**OKNA I DRZWI
NA KAŻDĄ KIESZEŃ**

Kielce ul. Mielczarskiego 63
tel. 662 291 099
a.bednarczyk@abe.kielce.pl;
www.abe.kielce.pl

Kielce ul. Wspólna 6,
tel. 515 015 563, tel. 41 366 14 16
biuro@abe.kielce.pl
www.abe.kielce.pl

Eskorta do szpitala

Zacząła się w miejscowości Podszkodzie i trwała aż do szpitala w Kielcach – mowa o policyjnej eskorcie rodzącej kobiety. Mundurowi zareagowali na nietypową prośbę nocą, z 20 na 21 sierpnia. Do patrolujących miejscowość Podszkodzie policjantów podjechał 38-letni mężczyzna kierujący mitsubishi i poprosił o pomoc. Jak się okazało, jego żona zaczęła rodzić i obawiał się, że może nie zdążyć na czas do lecznicy. Funkcjonariusze przy użyciu sygnałów świetlnych i dźwiękowych eskortowali samochód z rodzącą kobietą przez ponad 60 kilometrów, aż do szpitala. 30-latka otrzymała pomoc na czas. /ar/

Tragiczny wybuch

Wybuch gazu w domu jednorodzinnym w Rogowie, w powiecie koneckim, miał tragiczne kon-

sekwencje. Do tego zdarzenia doszło we wtorek, 22 sierpnia. Około godziny 8 rano, świętokrzyscy strażacy otrzymali zgłoszenie o wybuchu butli z gazem. Eksplozja była na tyle duża, że zawałeniu uległo trzy czwarte budynku. Niestety, życie straciła 82-letnia kobieta. Strażacy musieli użyć ciężkiego sprzętu, by rozebrać pozostałości niestabilnej konstrukcji. Na miejscu pracowało około czterdziestu ratowników. /ar/

Organowa ucztą

W niedzielę, 3 września w kieleckiej katedrze rozpocznie się III Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej. Honorowy patronat nad wydarzeniem objął Książ Biskup

reklama

Jan Piotrowski. Celem festiwalu jest ukazanie piękna muzyki organowej oraz niezwykle ciekawych walorów brzmieniowych katedralnych organów. W ramach koncertów wystąpią wybitni artyści z kraju oraz zagranicy. Jako pierwsi zaprezentują się: włoski organista prof. Ennio Cominetti, Maciej Jaroń i Katarzyna Sroka. Z kolei tydzień później przed publicznością wystąpią Ewa Polska i Grzegorz Kustra. 17 września miłośnicy muzyki organowej posłuchają prof. Marka Stefańskiego i Mariusza Bednarza. W dwóch kolejnych koncertach usłyszymy prof. Jana Bartłomieja Bokszczanina, Zbigniewa Pasieka, a na zakończenie wystąpi prof. Jesús Sampedro Márquez. Początek koncertów o godzinie 19. /m/

Koszykarze przygotowani

Do nowego sezonu koszykarskiej 2. ligi przygotowują się zawodnicy AZS UJK Kielce. Po zmianach kadrowych podopieczni Rafała Gila zapowiadają walkę i liczą na wsparcie kibiców. Najgłośniejszym transferem jest powrót Wojciecha Pisarczyka po kilkunastu latach gry w pierwszej lidze, a nawet epizodzie w koszykarskiej elicie. Do treningów po rocznej przerwie wrócił także 31-letni Piotr Osiakowski. W zespole pozostał również Jakub Lewandowski. Ponadto, kadre UJK wzmocniło dwóch graczy pochodzących ze Stalowej Woli: Maciej

Flisiak i Norbert Cygan. Jako rozgrywający, będzie grał 15-letni Piotrek Łosiak, który jest reprezentantem Polski w swoim roczniku. AZS UJK Kielce sezon zainauguruje 26 września

meczem przed własną publicznością z Iskrą Częstochowa. /m/

Pociąg do literatury

„Pociąg do literatury. III Festiwal Herlinga – Grudzińskiego” rozpocznie się na początku września i potrwa dziesięć dni. Nie zabraknie spotkań autorskich, tragów książek, konkursów i warsztatów. W ramach festiwalu, którego celem jest promocja czytelnictwa, gościć będą m.in. Dorota Segda i Jacek Romanowski, Zygmunt Miłoszewski oraz Przemysław Kossakowski. Wydarzenie organizują Miejska Biblioteka Publiczna w Kielcach, Wzgórze Zamkowe oraz Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach. Każda z instytucji przygotowała

szereg wydarzeń, które odbędą się w stolicy województwa świętokrzyskiego. Pełen program znajdziecie na emkielce.pl. /t/

Krew pilnie potrzebna

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolęcznictwa w Kielcach apeluje o honorowe oddawanie krwi. Brakuje wielu grup tego cennego leku, między innymi: O RhD -, O Rh +, A Rh -, oraz A Rh +. Mali pacjenci oraz dorośli z oddziałów hematologicznych Świętokrzyskiego Centrum Onkologii i oddziału kardiochirurgii pilnie potrzebują tego cennego leku. Przypomnijmy, że krew może oddać każda zdrowa, pełnoletnia osoba, o masie ciała powyżej 50 kg. Warto też pamiętać, że krwiodawcy przysługuje szereg profitów: dwa dni wolnego w pracy, dziewięć czekolad oraz zwrot kosztów za dojazd. /ar/

**OKRĘGOWA
STACJA KONTROLI
POJAZDÓW**

Kielce, ul. Jagiellońska 92

ZAPRASZAMY

Od poniedziałku
do piątku w godzinach
7.00 – 21.00
w soboty 7.00 – 14.00

Tel. 41 345 76 25, 41 201 41 10 wew. 241

**HOLOWANIE
POJAZDÓW 24 h
powyżej 3,5 t**

W psim świecie

autor: **Weronika Karyś**

Mówi się, że Polska to kraj psiarzy – posiada go tutaj co piąta osoba. Miłośników tych czworonogów nie brakuje również w województwie świętokrzyskim. Idąc chodnikiem czy przechadzając się po parku nie trudno o spotkanie z merdającym ochoczo ogonem przyjaciela. Jednak pies to też członek rodziny, z którym wielu spędza czas na różne, ciekawe sposoby. Jakże? Sprawdziliśmy

Są uzupełnieniem rodziny. Często też wypełniają pustkę w domu po opuszczonym przez dzieci gnieździe, a nawet zmarłym małżonku. Potrafią słuchać, lubią się przytulać, z entuzjazmem towarzyszą w codziennych czynnościach, zachęcają do wychodzenia z domu, są wierne, czule i za każdym razem cieszą się na widok swojego właściciela. Takie właśnie są psiaki. Nic dziwnego, że skradły serca tak wielu. Jak mieszkańcy regionu spędzają z nimi czas? Będziecie zaskoczeni.

NAD MORZE CZY W GÓRY?

Pani Kasia mieszka w bloku i... jest właścicielką dwóch labradorów.

– Moje mieszkanie ma blisko sto metrów i obecnie mieszkam w nim tylko z mężem, bo dzieci już są dorosłe i wyprowadziły się „na swoje”. Postanowiliśmy więc kupić dużego psa. Początkowo był tylko jeden labrador, ale los chciał, że na naszej drodze pojawiła się kolejna psina, która najzwyczajniej potrzebowała pomocy... Jej poprzedni właściciele nie opiekowali się nią właściwie, więc niewiele myśląc kolejna labradorka

reklama

abe
OKNA DRZWI

OKNA • DRZWI • ROLETKI • BRAMY

**Wysoka jakość
w najlepszej cenie**

Kielce ul. Wspólna 6, tel. 515 015 563, biuro@abe.kielce.pl; www.abe.kielce.pl

PM/ABE/05/01

zamieszkała pod naszym dachem. Jesteśmy bardzo szczęśliwi, że podjęliśmy taką decyzję – opowiada pani Katarzyna z Kielc. Na co dzień pani Kasia z mężem, Arturem, zabierają swoje psiaki na długie spacery po osiedlu, gdzie nie brakuje zieleni. Często jeżdżą z nimi również do Chęcina, Morawicy oraz Nowin. Na tym jednak nie koniec.

– Nasze psiaki jeżdżą z nami wszędzie, gdzie tylko to możliwe. W tym roku zabraliśmy je na wakacje nad Morze Bałtyckie. Trafiliśmy na deszczową pogodę, ale one całe dni biegały po plaży i były bardzo szczęśliwe, a my razem z nimi. Oczywiście, podróż była samochodem, ale one lubią jeździć w długie trasy. Tak już są nauczone. W przyszłym roku planujemy wspólny wyjazd za granicę. Być może do Chorwacji? Zobaczmy – dodaje pani Kasia.

Chcąc zabrać psiaka za granicę należy mu oczywiście wyrobić paszport, który niewiele różni się od tego dla człowieka. Czworonogi nie muszą jednak podróżować wyłącznie samochodem. Mogą także pociągiem oraz... samolotem!

SAMOCHEDEM CZY SAMOLOTEM?

W przypadku dużych zwierząt (ważących ponad 8 kg) należy je umieścić w specjalnej klatce w luku bagażowym. Jednak mali milusińscy mogą wejść z właścicielem do kabiny pasażerskiej. Z takiej opcji skorzystali właśnie Ada i Mateusz.

– Mamy maltańczyka. To taki mały, biały, puchaty piesek. Za nami wspólna podróż samolotem do Włoch. Piesek był z nami w kabinie, mogliśmy go nawet trzymać na kolanach. Oczywiście Gigi musiała mieć swoją własną klatkę, w której startowała, lądowała i przebywała na lotnisku. Zapłaciliśmy za to dwieście złotych. Już planujemy kolejne podróże – mówi małżeństwo.

KAJAKIEM CZY ROWEREM?

Nie każdy jednak podróżuje ze zwierzakiem tak daleko. Okazuje się, że ci którzy tego nie robią mają masę innych, ciekawych pomysłów na spędzenie wolnego czasu ze swoim czworonogiem.

– Jestem właścicielką cavaliera. To taki niewielki, brytyjski piesek, który zawładnął moim życiem. Spędzam z Sisi każdą wolną chwilę. Ostatnio byłam ze znajomymi na kajakach i również ją zabrałam. Siedziała grzecznie z przodu i była bar-

dzo zaciekawiona wodą, roślinnością i przepływającymi obok ludźmi. Nie sprawiła żadnego problemu. Zrobiliśmy kilka przystanków na toaletę i jedzenie, również dla Sisi. Oprócz tego mała towarzyszy mi na spotkaniach w restauracjach i kawiarniach – coraz więcej tego typu lokali jest przyjaznych zwierzacom. Zabieram ją też na rower – siedzi grzecznie w koszyku, który znajduje się na kierownicy i obserwuje świat. Oczywiście nie brakuje też wypadów do lasów, parków, nad jeziora, zalewy, wybiegi dla psów i inne tego typu miejsca – wylicza pani Kornelia.

Przypominamy, że w Kielcach powstała nawet specjalna mapa miejsc przyjaznych zwierzętom, do której co chwila dodają się nowe instytucje. Wśród nich już można znaleźć m.in. szkoły językowe, sklepy, domy kultury, urzędy, restauracje, kawiarnie, biblioteki, przedszkola, studia tańca i wiele innych.

A MOŻE POPROSIĆ O POMOC?

Oczywiście psy to nie tylko przyjemności, ale również obowiązki... cała masa obowiązków. Zdarza się, że właściciele muszą poszukać dla nich opieki.

– Niedawno w rodzinie mieliśmy dużą uroczystość – ślub syna. Jak nietrudno się domyślić, cała rodzina i najbliżsi znajomi uczestniczyli w tym ważnym dniu. Pojawiło się więc pytanie, gdzie i z kim zostawić naszego psiaka Chestera, czyli dwuletniego borderacollie. Nie mógł zostać na tyle godzin sam w domu, bo ani nikt by go nie nakarmił, ani nie wyprowadził na spacer. Rozważaliśmy, czy zabrać go na ślub i wesele, ale to bardzo żywiołowy maluch i trzeba mieć oczy dookoła głowy. W końcu poszukaliśmy w internecie i okazało się, że jest taki zawód jak petsitter, czyli opiekunka do psa. W naszym regionie nie brakuje osób, które się tym zajmują. Trafiliśmy na bardzo fajną panią, która przez dwie doby opiekowała się Chesterem – opowiada pan Dariusz.

Jedno jest pewne – bez względu na to czy macie psa, czy inne zwierzątko – z pewnością bardzo je kochacie. I nieważne czy spędzacie z nim czas w domu, czy na zagranicznych podróżach. Ważne, że razem.

Jest taki piękny cytat z książki „Marley i ja. Życie, miłość i najgorszy pies świata” a brzmi on: Psu jest wszystko jedno, czy jesteś biedny, czy bogaty, wykształcony czy analfabeta, mądry czy głupi. Daj mu serce, a on odda ci swoje. I tego się trzymajmy. <

reklama

ZARZĄD
TRANSPORTU
MIEJSKIEGO
W KIELCACH

INFORMUJE

Od piątku **1 września 2023 r.** w komunikacji miejskiej zostają wprowadzone poniższe zmiany:

- autobusy **linii: 8, 25, 30, 34, 35, 46, 53** będą kursowały według powakacyjnych rozkładów jazdy;
- według powakacyjnych rozkładów jazdy pojadą również autobusy **linii: 13, 102 oraz 107** i będą obsługiwane przez nowego operatora BP Tour Regio;
- trasy linii **F** oraz **Z** zostaną przywrócone do cmentarza w Cedzynie (bez dojazdu do zalewu) ;
- przywrócone zostanie kursowanie autobusów **linii 108** (obsługiwanej od września przez BP Tour Regio) oraz **linii 28** ulicą Karczówkowską;
- zmianie ulegnie rozkład jazdy **linii 18** w związku z wydłużeniem trasy wybranych kursów z miejscowości Micigózd do Promnika; Informujemy ponadto, że **linie: 4, 5, 21, 24, 36, 103, 114** będą przywracane do przedwakacyjnych rozkładów jazdy na przestrzeni miesiąca września.

Wielki wakacyjny problem właścicieli zwierząt domowych

Posiadacze zwierząt domowych mają duży problem w okresie wakacyjnym. Nie mają z kim zostawić swoich pupili podczas wyjazdu na urlop. Właściciele rezygnują średnio z dziewięciu dni wyjazdowych w ciągu roku, gdyż nie mają komu powierzyć nad nimi opieki. - mówi Michał Wojewoda, założyciel aplikacji łączącej właścicieli oraz opiekunów zwierząt domowych.

Według danych GUS w Polsce niemal 4 miliony rodzin posiada w swoim domu lub mieszkaniu co najmniej jedno zwierzę. Najczęściej są nimi psy oraz koty, a więc pupile, które wymagają codziennej, profesjonalnej opieki. - Wielkim wyzwaniem dla właścicieli zwierząt stają się wakacyjne wyjazdy, szczególnie te zagraniczne, które już na starcie definiują konieczność zorganizowania psu czy kotu opieki podczas nieobecności. Na ratunek przeważnie spieszą nam wtedy członkowie rodziny lub przyjaciele, jednakże nie zawsze są ku temu możliwości. Choć w 90% przypadków to właśnie najbliższym powierzamy opiekę nad naszymi pupilami, tak czasami rodzina może mieszkać zbyt daleko, a znajomi mogą mieć inne plany na czas naszej nieobecności. - dodaje Michał Wojewoda, CEO Petsy.

Petsy.pl powstało by dać właścicielom zwierząt domowych możliwość swobody w planowaniu wyjazdów oraz stworzyć zaufane i bezpieczne miejsce, w którym mogą zlecić profesjonalną opiekę dla swoich podopiecznych. Właściciele znajdują opiekuna, który weźmie ich pupila na nocleg, wyprowadzi go na spacer lub wpadnie kilka razy z wizytą domową. Przez ponad 1,5 roku działalności z petsy skorzystało ponad 50 tysięcy właścicieli zwierząt domowych, co pokazuje, że pomysł wyjątkowo spodobał się społeczności psiarzy i kociarzy. ◀

Na usługi hoteli dla psów i kotów decyduje się w Polsce mniej niż 1 na 10 gospodarstw domowych i choć odsetek ten z roku na rok rośnie, to barierą dla wielu osób jest dostępność takiego miejsca w swojej okolicy, niepewność co do jakości opieki oraz wysokość kosztów. Z badania Petsy przeprowadzonego na próbie 529 właścicieli zwierząt domowych wynika, że blisko 50% rodzin rezygnuje z zaplanowanych wcześniej wyjazdów, gdyż nie ma z kim zostawić psa lub kota. Ankietowani zrezygnowali w ten sposób ze średnio dziewięciu dni wyjazdowych w ciągu roku. - *Poprzez brak możliwości oddelegowania obowiązku jakim jest sprawowanie opieki nad zwierzęciem, często rezygnujemy z zaplanowanych z wyprzedzeniem aktywności. Sytuacja bardzo podobnie wygląda w przypadku tzw. spontanicznych wyjazdów czy pomysłów na jednodniowe aktywności, gdzie nasi ankietowani wskazali, że nie mając możliwości nakarmienia lub wyjścia z psem, rezygnują z prawie pięciu takich dni w roku.* - dodaje Olga Pietruszewska, Chief Petsitter w Petsy.

JKM 05-08

petsy

Więcej informacji wraz z możliwością rezerwacji spaceru lub noclegu dla psa czy kota znajduje się na stronie www.petsy.pl.

Dzieje się w Kielcach!

Remonty, modernizacje, zmiany – w Kielcach dużo się dzieje i z pewnością nie umknęło to uwadze żadnego mieszkańca. Prace trwają m.in. w centrum miasta, na głównych ulicach oraz na tych mniejszych. Co się zmienia?

ZIELONA REWITALIZACJA

Przy ul. Bodzentyńskiej, placu przed dawną synagogą i skwerze im. Ireny Sendlerowej trwają prace w ramach Zielonej Rewitalizacji Śródmieścia Kielc, na którą miasto pozyskało środki z rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Z początkiem września wykonawca wejdzie również na płytę rynku.

– Przypominamy, że z ogródków gastronomicznych będzie można korzystać tylko do końca wakacji. Do 31 sierpnia zostaną one zdemontowane. Bowiem 1 września przekazujemy ten teren wykonawcy. Jesteśmy pełni nadziei, że kolejny sezon na rynku rozpocznie się w nowej aranżacji – mówi Marcin Januchta, rzecznik prasowy prezydenta Kielc. Prace związane z zieloną rewitalizacją mają zakończyć się wiosną 2024 roku.

TRZYNAŚCIE ULIC

W ramach dofinansowania z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład w Kielcach rozpoczął się również remont alei IX Wieków.

– Zamknięta dla ruchu kołowego została południowa jezdnia al. IX Wieków Kielc na odcinku od skrzyżowania z ul. Warszawską do skrzyżowania z ul. Starodomaszowską/Bodzentyńską. Ruch w obu kierunkach odbywa się jezdnią północną – informuje Jarosław Skrzydło, rzecznik prasowy Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach.

Na skrzyżowaniach al. IX Wieków Kielc z ul. Warszawską oraz Bodzentyńską i Starodomaszowską wyłączona została sygnalizacja świetlna. Wprowadzono też ruch okrężny. Po wschodniej stronie zlikwidowano przejścia dla pieszych.

W ramach inwestycji ruszyła również przebudowa ulicy Śniadeckich. Niebawem robotnicy pojawią się także na Paderewskiego, Równej, Złotej, Żeromskiego, Głowackiego, Nowym Świecie, Silnicznej, Kaczmarka, Solnej, Panoramicznej i Seminaryjskiej.

INTELIWENTNY SYSTEM TRANSPORTOWY

W Kielcach trwają też prace związane z wdrażaniem ITS. Do systemu ma w sumie zostać podpiętych 60 skrzyżowań. Obecnie wykonano około 30 z nich.

– Trwają prace na kolejnych dwudziestu skrzyżowaniach. Jeśli chodzi o roboty terenowe myślę, że na pewno jesteśmy za połową. Szacuje, że wykonanie jest na poziomie około 60 procent – informuje Andrzej Choma, inżynier kontraktu. Prawdopodobnie prace zakończą się na początku 2024 roku.

KOLEJNY WNIOSEK

Ponadto, w ramach ósmej edycji rządowego Programu Inwestycji Strategicznych, Kielce starają się o dofinansowanie kompleksowego uzbrojenia terenów zlokalizowanych w rejonie ul. Olszewskiego, Morawieckiego, Hubalczyków i Łódzkiej. Chodzi o około 136 ha powierzchni, która w większości należy do Skarbu Państwa.

W ramach inwestycji miasto planuje m.in. rozbudowę ul. Hubalczyków. Pojawią się nowe ulice, skrzyżowania, wiadukt nad boczną kolejową Elektrociepłowni oraz magistralą technologiczną, zostaną wykonane jezdnie, chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie, kanały technologiczne i zatoki autobusowe.

Oprócz tego miasto postanowiło złożyć wniosek o dofinansowanie na budowę i modernizację ul. Sukowskiej, ul. Wydryńskiej, ul. Górników Staszicowskich, ul. Karczunek oraz ul. Młodej.

W ramach rządowych środków Kielce chcą również utworzyć platformę Smart City, która zapewniłaby mieszkańcom możliwość korzystania z usług publicznych i załatwianie spraw urzędowych online.

Ostatnim projektem, o który wnioskuje władze stolicy województwa świętokrzyskiego jest modernizacja Przedszkola Samorządowego nr 39 na Barwinku oraz przebudowa i rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 4 zlokalizowanej przy ulicy Warszawskiej. ◀

Ekologia od małego!

autor: Aleksandra Rekas

Powszechnie wiadomo, że rozwiązania ekologiczne będą popularne, jeśli sięgną po nie już najmłodszy. Jak się okazuje, nie brakuje jednak pomysłów na przekazywanie wiedzy tak, by przyswajały ją już nawet przedszkolaki. Sposobów jest cała masa!

Ekologiczne konkursy, gry i zabawy, szkolne lekcje, wycieczki i warsztaty: to tylko część ze sposobów na to, by już maluchy były eko. Sprawdziliśmy, co w tym zakresie dzieje się w województwie świętokrzyskim.

KREATYWNE POMYSŁY

Świętokrzyskie szkoły mają swobodę we wprowadzaniu działań w zakresie edukacji ekologicznej – podkreśla Kazimierz Mądzik, świętokrzyski kurator oświaty. I bardzo dobrze im to wychodzi.

- Nie brakuje najróżniejszych akcji, które prowadzą świętokrzyskie szkoły, by lekcje ekologii była dla dzieci ciekawe i atrakcyjne. Wśród nich wspomnieć można choćby akcje sprzątania świata. To godziny lekcyjne do dyspozycji wychowawców klas, na przykład w ramach geografii lub biolo-

gii. Szkoły mają wiele możliwości, by edukację ekologiczną wprowadzić dzieciom, bez odrębnego przedmiotu. Zależy to od pomysłów nauczycieli i dyrektorów szkół – wyjaśnia świętokrzyski kurator oświaty.

Warto podkreślić, że zakres treści ekologicznych i sposób ich przekazywania zmienia się, w zależności od wieku dzieci. Tak więc na przykład maluchy z najmłodszych klas dowiadują się jakie są zasady segregowania śmieci i które kolorowy pojemników przeznaczone są na dane odpady, a młodzież – poznaje mechanizmy powstawania smogu i uczy się, w jaki sposób można z nim walczyć.

W wielu szkołach odbywają się także konkursy, w których dzieci mogą proponować własne pomysły ekologiczne, a później – wraz z przyjaciółmi je realizować. Uczniowie świętokrzyskich placówek biorą udział w zajęciach plastycznych związanych z przyrodą, konkursach wiedzy, ale także działają „w terenie” – sadzą drzewka, segregują śmieci i sprzątają swoje najbliższe otoczenie.

W PRACOWNI ŁATWIEJ

Pomocne w kreatywnym przekazywaniu wiedzy ekologicznej są projekty organizowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Kielcach. Na początku sierpnia rozstrzygnięto kolejny konkurs na pracownie ekologiczne w szkołach - W każdym powiecie uhonorowano po dwie szkoły. W placówkach powstaną pracownie odnawialnych źródeł energii oraz pracownie biologiczne – mówi Kazimierz Mądzik.

Jak pracują wiatraki, panele fotowoltaiczne, a jak urządzenia zasilane wodorem? Między innymi tego mogą się nauczyć dzieci w szkolnych pracowniach – „zielonych sercach” placówek. Możliwość zobaczenia „na własne” oczy i dotknięcia tego typu urządzeń jest bezcenna.

- Dzięki takim miejscom, dzieci i młodzież mogą własnoręcznie przeprowadzać eksperymenty, zrobić badania, sprawdzić jakość powietrza. To naprawdę szeroki aspekt i urządzeń i wyposażenia sal – zauważa Ryszard Gliwiński, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Dzięki wsparciu funduszu, świętokrzyskie placówki mogą kupić przedmioty i pomoce naukowe, które umożliwią praktyczne lekcje przyrody.

Wśród placówek, w których powstaną takie miejsce jest między innymi Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Końskich i Stąporkowie, a także placówki w gminie Baltów oraz Moskorzew, czy powiat staszowski. Podpisane 10 sierpnia dofinansowania wyniosą ponad milion siedemset tysięcy złotych, a w całej Polsce ma powstać 760 ekopracowni.

Jak widać powyżej, pomysłów na ekologiczną edukację jest wiele. Wystarczy chcieć! ◀

Artykuł został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach

Czas na MSPO

Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego to najbardziej rozpoznawalna impreza w Targach Kielce. Wydarzenie rozpocznie się 5 września i będzie pod wieloma względami

rekordowe. To 31. edycja „zbrojeniówki”. Kilka dni temu liczba wystawców przekroczyła 700.

– Ciężko jednak powiedzieć ile firm będzie finalnie, ale z pewnością znacznie więcej. Po raz pierwszy w historii musieliśmy się posiłkować dodatkową halą – tłumaczy Andrzej Mochoń, prezes Targów Kielce.

Krajem wiodącym w tym roku będzie Korea Południowa, od której Wojsko Polskie kupiło w ostatnim czasie dużo broni.

– Pierwszy raz publicznie zostaną pokazane armatohaubice i czołgi, które zakupił nasz kraj. Liczę, że imponująca będzie wystawa Polskiej Grupy Zbrojeniowej, na czele z ich „Borsukiem” i naszych Sił Zbrojnych – dodaje prezes Andrzej Mochoń.

Swoją potencjał zaprezentują również Amerykanie. Odwiedzający zobaczą m.in. słynny śmigłowiec Chinook. Na targach nie zabraknie skarżyskiego Mesko. Bilet wstępu na targi kosztuje sto złotych, wielokrotnego wstępu – 250 złotych. Wojsko i inne służby wchodzi bezpłatnie.

Honorowy patronat nad wydarzeniem objął prezydent RP Andrzej Duda, który prawdopodobnie odwiedzi kielecki ośrodek wystawienniczy. Partnerem strategicznym salonu jest Polska Grupa Zbrojeniowa. Targi zakończą się 8 września. ◀

Czad niebezpieczny także latem

Mnóstwo zgłoszeń związanych z ulatnianiem się tlenu węgla otrzymują świętokrzyscy strażacy. Od początku tego roku interweniowali w takich przypadkach już 87 razy.

Tlenek węgla nazywany jest cichym zabójcą – ten bezwonny, bezbarwny i silnie toksyczny gaz łączy się z krwią trzysta razy „chętniej” niż z tlenem. I przysparza strażakom dużo pracy. - Tylko w sierpniu odnotowaliśmy już 19 przypadków ulatniania się czadu, to najczęściej w całym roku. Warto podkreślić, że w związku z pojawianiem się tlenu węgla, od początku tego roku 21 osób zostało poszkodowanych, w tym pięcioro dzieci. Jedna osoba zmarła – przypomina st. kpt. Marcin Bajur, oficer prasowy Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.

Dlaczego w trakcie letnich miesięcy to zagrożenie jest tak duże?

- Związane jest to z zaburzoną pracą układów wentylacyjnych. Gdy temperatura na zewnątrz jest wyższa niż w naszych mieszkaniach, tlenek węgla nie wydostaje się z domu. Temu zagrożeniu sprzyja bezwietrzna aura – wyjaśnia Bajur. Na zatruciu czadem najbardziej narażeni są mieszkańcy bloków, którzy korzystają z piecyków gazowych starego typu. Najlepszym sposobem na zminimalizowanie ryzyka jest częste wietrzenie pomieszczeń i – zainwestowanie w czuj-

nik czadu. By przypomnieć o tym mieszkańcom naszego województwa, strażacy co roku organizują akcję „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”. ◀

Aktualności Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego

ŚLUCHALIŚMY DOBRZYCH SŁÓW

Na wyjątkowe wydarzenie artystyczne zaprosił wojewoda Zbigniew Koniusz. Na placu przed kielecką katedrą odbył się koncert „Polska dziękuje #dobresłowa” z Oratorium Świętokrzyskim „Nie tylko o miłości z kazaniaми w tle”.

Koncert był jednocześnie elementem kampanii społecznej wojewody „#DOBRESŁOWA”, prowadzonej w tym roku w województwie świętokrzyskim i skierowanej głównie do młodzieży. Jej celem jest promowanie pozytywnego myślenia i zachęcanie, zwłaszcza młodych ludzi, do mówienia dobrych słów. To także propagowanie pozytywnych relacji międzyludzkich oraz walka z hejtem w internecie. Głównym organizatorem przedsięwzięcia był Wojewoda Świętokrzyski. Koncert współorganizowali: Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach oraz Polskie Radio Kielce.

Podczas spotkania odbyło się przedpremierowe wykonanie Oratorium Świętokrzyskiego „Nie tylko o miłości z kazaniaми w tle”, dzieła stworzonego przez wiele osób, które wzięły udział w tym przedsięwzięciu. W koncercie wystąpili soliści: Zofia Nowakowska, Sylwia Ziółkowska, Monika Urlik, Grzegorz Wilk, Andrzej Wiśniewski i Kuba Jurzyk. Wśród wykonawców byli muzycy Filharmonii Świę-

tokrzyskiej pod dyrekcją Mieczysława Smydy, Chór Garnizonowy Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach, Chór Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej, studenci Akademii Muzycznej w Krakowie oraz Kielecki Teatr Tańca. Autorem muzyki był Maciej Nieć, słowa zaś przygotowali: Magdalena Sroka, Kuba Jurzyk i Marek Kazbyk. Narratorem był Adam Szymański. Podczas imprezy zaprezentowano obrazy Lucyny Gozdek. Dyrektorem artystycznym spektaklu była Edyta Bobryk.

Organizowane dotychczas przez wojewodę koncerty – pod wspólnym hasłem „Polska dziękuje” – odbyły się już dwukrotnie w Kielcach oraz w zamku Krzyżtopór w Ujeździe

PIENIĄDZE NA ŚWIĘTOKRZYSKIE DROGI

Ponad 50 milionów złotych otrzymały świętokrzyskie gminy i powiaty na remonty dróg. Dofinansowanie pochodzi z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, a umowy z samorządowcami podpisał wojewoda Zbigniew Koniusz.

W ramach tegorocznego naboru dotyczącego remontów dróg w województwie świętokrzyskim rządowe wsparcie wyniesie 50.816.053 zł – z czego 20.377.882 zł przeznaczonych zostanie na drogi powiatowe, a 30.438.171 zł na drogi gminne. Dofinansowanie z RFRD uzyskały 74 zadania, w tym 27 powiatowych i 47 gminnych.

W 2023 r. Prezes Rady Ministrów ogłosił 3 nabory na dofinansowanie inwestycji drogowych realizowanych przez samorządy. Pierwszy nabór to zadania remontowe: dla województwa świętokrzyskiego przeznaczono kwotę 52.760.731 zł. Drugi nabór – zadania mające na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu: do województwa świętokrzyskiego trafi 52.764.270 zł. Trzeci nabór (nabór główny na 2024 r.) – to wszelkie zadania związane z remontami i inwestycjami drogowymi: dla naszego regionu to 242.713.273 zł. Łącznie, w wyniku tegorocznych decyzji Prezesa Rady Ministrów, do województwa świętokrzyskiego trafi 348.238.274 zł.

Jak informuje Wydział Infrastruktury i Rozwoju ŚUW, kwota 50.816.053 zł (pierwszy nabór – na zadania remontowe) jest niższa

niż kwota przeznaczona dla województwa – tj. 52.760.731 zł, a to oznacza, że różnica będzie przydzielona zadaniom z listy rezerwowej. Ta jednak musi być uprzednio zatwierdzona przez Ministra Infrastruktury.

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg to kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez samorządy. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, jako ważnego elementu prawidłowego rozwoju gospodarki, przyczyniającego się do poprawy poziomu życia obywateli.

„CZyste SERCE” 2023

Do 15 września 2023 r. można składać wnioski o przyznanie tegorocznej Nagrody Wojewody Świętokrzyskiego „Czyste Serce”.

Nagroda przyznawana jest osobom i instytucjom za bezinteresowną działalność na rzecz mieszkańców regionu świętokrzyskiego, ma ona charakter honorowy. W tym roku zostanie wręczona w czterech kategoriach: „Instytucja”, „Organizacja pozarządowa”, „Wydarzenie/akcja” oraz „Osoba fizyczna”. Nagroda jest hołdem dla Marka Kotańskiego, psychologa i terapeuty, twórcy m.in. „Monaru” oraz „Ruchu Czystych Serc”. Po raz pierwszy została wręczona w 2003 r.

Uprawnionym do złożenia wniosku jest każda osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka samorządu terytorialnego lub instytucja zamieszkująca lub mająca swoją siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego. Szczegółowe informacje w regulaminie nagrody dostępnym na stronie urzędu wojewódzkiego www.kielce.uw.gov.pl (w zakładce „Komunikaty”).

PROJEKT „ŚWIĘTOKRZYSKIE DLA UKRAINY”

Samorząd województwa przeznaczył ponad 22 miliony złotych na pomoc dla uchodźców.

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego realizuje projekt Świętokrzyskie dla Ukrainy. Lider projektu - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w sierpniu realizował konsultacje prawne, przygotował też piknik integracyjny w Tokarni, który odbędzie się we wtorek 29 sierpnia. Parterami projektu są samorządy: Miasto Kielce oraz Powiaty - kielecki, skarżyski, starachowicki i włoszczowski

Miasto Kielce w sierpniu realizowało wiele działań w związku z projektem „Świętokrzyskie dla Ukrainy”.

Odbywało się wiele spotkań asystentów z uczestnikami projektu w ramach realizacji indywidualnej ścieżki wsparcia.

Miasto kontynuowało realizację pomocy w formie wydania bonów na zakup artykułów spożywczych i przemysłowych dla dorosłych uczestników projektu. Ponadto realizowano wydawanie bonów uczestnikom kursów zawodowych na artykuły społeczne dla osób zależnych (dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych). W sierpniu przekazano 380 dzieciom uczestników wyprawki szkolne lub przedszkolne. W okresie wakacji realizowana była opieka nad dziećmi w Ukraińskim Centrum Integracji, dzieci uczestniczyły w warsztatach i spotkaniach integracyjnych z polskimi rówieśnikami, m.in. korzystali z zajęć w parku linowym, w Energetycznym Centrum Nauki, w ogrodzie botanicznym, warsztatach realizowanych przez Manufakturę Słodczy w Kielcach, chodziły do kina i na basen. Uczestnicy projektu otrzymali 500 voucherów – biletów wstępu na Baseny Tropikalne Binkowski.

Szesnastu uczestników projektu - seniorów i osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności uczestniczyło w pięciodniowym pobycie terapeutyczno-rekreacyjnym w Ośrodku Rehabilitacyjnym „Polanika” w Chrustach w gminie Zagnańsk.

Kontynuowano też realizowane od maja br. kursy zawodowe dla uczestników projektu, obywatele Ukrainy mogą podnieść swoje kwalifikacje biorąc udział w aż 14 kursach.

Powiat kielecki w sierpniu organizował zajęcia z języka polskiego, prowadził poradnictwo prawne, do dyspozycji był tłumacz. W wakacje dzieci mogły liczyć na wsparcie i opiekę. Dzieci uczestników projektu skorzystały z wejść do FlySky. Przyjmowane były wnioski na wyprawkę szkolną lub przedszkolną dla 144 dzieci a także na pomoc socjalno-bytową

Powiat skarżyski realizował wiele przedsięwzięć. W sierpniu zakończyły się krótkie kursy doształcające. Grupa 60 osób otrzymała certyfikaty ukończenia kursu w wymiarze 60 godzin w zawodzie: „Florysta”, „Sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej”, „Kurs kosmetyczny”, „Opiekun osoby starszej”, „Operator wózków widłowych”, „Kucharz, pomocnik kucharza”. Od 2 sierpnia realizowany jest zaawansowany kurs języka polskiego na poziomach B1 i B2, w którym bierze udział 50 uczestników projektu. Na bieżąco realizowane jest poradnictwo prawne oraz psychologiczne dla uczestników projektu.

W sierpniu odbywały się półkolonie letnie dla dzieci - trzy turnusy po 30 osób każdy. Uczestnikom projektu wydawane zostały bony towaro-

Renata Janik, Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego.

w zakupione w ramach pomocy socjalno-bytowej na łączną wartość 547 000 zł. W dniach od 28 do 31 sierpnia odbędzie się wyjazd integracyjno-terapeutyczny do Zakopanego, w którym weźmie udział ok 50 uczestników projektu.

Powiat starachowicki w sierpniu w ramach projektu zaprosił 50 osób na piknik w Tokarni, który odbędzie się we wtorek 29 sierpnia. We wrześniu zaplanowano wydanie bonów towarowych w ramach pomocy socjalno-bytowej.

Powiat włoszczowski realizował: pomoc socjalno-bytową, a także zakup wyprawek szkolnych. Zorganizowano staże dla 9 uczestników projektu. Odbędzie się też jednodniowa wycieczka do Sandomierza dla grupy 40 osób. ◀

Senior u dentysty

Nie jest dobrze! Dane z monitoringu stanu zdrowia jamy ustnej Polaków pokazują, że jedynie niecały procent seniorów ma zdrowe, wolne od stanów zapalnych dziąsła i przyzębia. Co więcej, nawet jedna czwarta osób po 65. roku życia nie ma ani jednego własnego zęba

To naturalne, że wraz z wiekiem w jamie ustnej zachodzą różne zmiany fizjologiczne. Zęby żółkną, szarzeją i w większym natężeniu ulegają uszkodzeniom i złamaniom.

- Procesom starzenia podlega również przyzębie. Im jesteśmy starsi, tym mniej nasz organizm wytwarza kolagenu, dochodzi do przesunięcia linii dziąseł w kierunku wierzchołków korzeni, powolnego zaniku brodawek dziąsłowych a także kości utrzymującej ząb w zębodole. Pogorszeniu ulegają też funkcje odżywcze i naprawcze miazgi, a sama błona śluzowa staje się cieńsza i mniej elastyczna – wymienia Katarzyna Obarska, higienistka stomatologiczna, pielęgniarka, członek Polskiego Towarzystwa Stomatologii Geriatrycznej a także edukator profilaktyki zdrowotnej.

PROBLEMY STOMATOLOGICZNE U SENIORÓW

Oprócz zmian fizjologicznych, istnieje też szereg czynników zewnętrznych, które mają wpływ na stan jamy ustnej seniorów.

- Tu należy wymienić chociażby choroby przewlekłe, z którymi zmagają się ta grupa osób. Około dziewięćdziesiąt procent osób po 65. roku życia przyjmuje na stałe leki, które przyczyniają się do suchości jamy ustnej, czyli najprościej mówiąc ograniczonej produkcji śliny - zauważa higienistka. A wiedzieć należy, że ślina w jamie ustnej spełnia bardzo ważną rolę.

- Ślina chroni nasze dziąsła i zęby. Jeśli jest jej za mało, zwiększa się ryzyko próchnicy i różnego rodzaju zapaleń w obrębie jamy ustnej. Pojawia się uczucie pieczenia, przewlekła chrypka, a nawet trudność w artykulacji i spożywaniu posiłków – wymienia Katarzyna Obarska.

HIGIENA PRZEDE WSZYSTKIM

Specjalistka apeluje, by pamiętać o odpowiedniej higienie.

- Jeśli dodatkowo pozwolimy sobie na zaniedbania higieniczne, wtedy te problemy będą jeszcze większe. Pamiętajmy o codziennym szczotkowaniu zębów i nitkowaniu przestrzeni międzyzębowych. Nie zapominajmy też o regularnych wizytach u dentysty, nawet jeśli wydaje się nam, że nic się nie dzieje – podkreśla higienistka.

Regularne wizyty w gabinetach stomatologicznych oraz odpowiednia pielęgnacja są konieczne również u osób, które nie mają własnych zębów i używają protez zębowych.

- O tę wyjmowaną protezę zębową należy dbać z równą, albo nawet jeszcze większą starannością niż o swoje własne zęby. Pamiętajmy, by myć ją po każdym posiłku lub przynajmniej wypłukać ciepłą wodą. Nie wolno jednak moczyć jej we wrzątku. Do oczyszczania jej należy używać tylko produktów do tego przeznaczonych, czyli odpowiednich past lub tabletek oraz szczoteczki do protez. Najlepiej oczyszczać protezę nad umywalką wyłożoną ręcznikiem – wyjaśnia Katarzyna Obarska.

Specjalistka zwraca uwagę na to, by nie używać uszkodzonych protez.

- Wszelkiego rodzaju mikropęknięcia oraz zarysowania będą nie tylko szkodziły błonie śluzowej ale też przyczynią się do odkładania bakterii na płycie protezy – uzupełnia Obarska.

Zaniedbania mogą mieć bardzo poważne konsekwencje.

- Częstymi skutkami noszenia uszkodzonej lub nieodpowiednio dobranej protezy są pojawiające się w obrębie jamy ustnej nadżerki i nieogójące się rany. To z kolei może przyczynić się do stanów przednowotworowych – ostrzega specjalistka.

STAN JAMY USTNEJ MA WPŁYW NA CAŁY ORGANIZM

Nie zapominajmy przede wszystkim, że powikłaniami nieleczonych zębów oraz schorzeń w obrębie jamy ustnej mogą być poważne choroby ogólnoustrojowe, takie jak: cukrzyca, miażdżyca, udar mózgu, choroby sercowo-naczyniowe, rak trzustki, a nawet choroba Alzheimera. ◀

Miasto i Gmina Piekoszów stawia na edukację.

Tutaj uczniowie mają prawdziwe lekcje przyszłości!

Pozytywne zmiany w placówkach oświatowych na terenie całej gminy Piekoszów są widoczne już od dawna. Prawie wszystkie szkoły przeszły termomodernizację, w klasach są interaktywne pomoce naukowe, najwyższej klasy nowoczesny sprzęt komputerowy, a nawet roboty, dzięki którym prowadzone są tu prawdziwe lekcje przyszłości. Powstał też żłobek i nowe przedszkole, a kadra pedagogiczna nieustannie podnosi swoje kompetencje

Na rozwój oświaty i edukacji władze gminy pozyskały w ostatnim czasie milionowe dofinansowania rządowe i unijne. - Samorząd Miasta i Gminy Piekoszów zdecydowanie stawia na rozwój edukacji. Od lat staramy się, aby wszystkie nasze szkoły reprezentowały jak najwyższy poziom, żeby były dobrze wyposażone. W szkołach dużo zmieniło się na lepsze. Sukcesywnie powstają nowoczesne pracownie komputerowe, językowe i edukacyjne. Uczniowie są wyposażeni w najlepszy sprzęt i pomoce dydaktyczne, dzięki którym odbywają się u nas prawdziwe lekcje przyszłości. Prowadzimy nawet lekcje programowania z robotami – mówi burmistrz Zbigniew Piątek, zdaniem którego nowoczesny sprzęt, tablice i dywany interaktywne, a nawet roboty to już nie tylko wyrównywanie szans edukacyjnych. – My poszliśmy zdecydowanie o krok milowy dalej, dając naszym uczniom możliwość zdobycia dodatkowej wiedzy oraz szczególnych kompetencji. Według mnie nowoczesne technologie to właściwy kierunek rozwoju edukacyjnego. Staramy się, aby uczniowie byli bardzo dobrze wyposażeni, a nauka szła z postępem – podkreśla.

Piekoszowskie budynki oświatowe są także sukcesywnie modernizowane. - Wszystkie przeszły też termomodernizację, dzięki czemu nie tylko zyskały nowy blask, ale też są znacznie bardziej tańsze w utrzymaniu, a co za tym idzie dużo bardziej ekologiczne. Na ich termomodernizację pozyskailiśmy około 6 milionów złotych unijnego dofinansowania – mówi burmistrz Zbigniew Piątek.

Jego zdaniem, szkoła to jednak nie tylko piękny i dobrze wyposażony budynek. - Szkoła to przede wszystkim uczniowie i nauczyciele. Cieszę się, że mamy tak doskonałą i niezwykle empatyczną kadre pedagogiczną, której celem jest naucza-

Na rozwój oświaty i edukacji burmistrz Miasta i Gminy Piekoszów Zbigniew Piątek pozyskał w ostatnich latach milionowe wsparcie zarówno rządowe, jak i unijne. Skuteczność działań piekoszowskich władz zdecydowanie przekłada się na poziom nauki

nie na najwyższym poziomie, ale też wskazywanie kierunków rozwojowych wszystkim uczniom, a także odkrywanie i rozwijanie ich pasji. To wszystko przekłada się na wyniki w nauce, a te na naszym terenie są znakomite. Każdego roku nagradzamy też najlepszych uczniów rocznymi stypendiami, aby motywować ich do nauki. To od nich będzie zależeć nasza przyszłość. Dlatego też stawiamy na jak najlepszy rozwój naszych uczniów już od najmłodszych lat – zaznacza burmistrz Zbigniew Piątek.

Za rozwój i wsparcie oświaty poprzez stwarzanie coraz lepszych warunków do nauki, poprzez najbardziej nowoczesne rozwiązania edukacyjne dające dodatkową wiedzę oraz szczególne kompetencje uczniom Miasto i Gmina Piekoszów została w tym roku nagrodzona na arenie ogólnopolskiej certyfikatem „Wzorowa Gmina” w kategorii edukacja. ◀

5 lat Polskiej Strefy Inwestycji

Dynamiczny rozwój Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”.

Aktualnie system wspierania inwestycji w Polsce, wraz z warunkami udzielania pomocy publicznej, jest uważany za jeden z najbardziej atrakcyjnych w kontekście Unii Europejskiej. Zmiana nadeszła w 2018 roku, kiedy koncepcja specjalnych stref ekonomicznych przekształciła się w Polską Strefę Inwestycji, dostarczając Polsce kolejnego bodźca do rozwoju

Przypomnijmy, że specjalne strefy ekonomiczne zostały wprowadzone w Polsce w 1994 roku, będąc odpowiedzią na trudności gospodarcze i rosnące bezrobocie lat 90-tych. Były one środkiem zapobiegawczym wobec upadku wielu zakładów i wyzwań, jakie niosła ze sobą transformacja gospodarcza. Idea była prosta: stworzyć miejsca, które będą magnesem dla zagranicznego kapitału.

Marcin Perz, prezes Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”.

Jednak, jak wszystko w dynamicznym świecie ekonomii, te strefy również potrzebowały aktualizacji.

Z biegiem lat polska gospodarka stawała się coraz bardziej stabilna, a bezrobocie malejące. Nowe trendy, takie jak rozwój odnawialnych źródeł energii, innowacji, czy robotyzacja, stały się głównymi priorytetami. Wobec tych zmian, tradycyjny model stref ekonomicznych wymagał przemyslenia.

Dlatego też w 2018, nowa Ustawa zniósła granice stref i rozszerzyła ich zasięg terytorialny z niecałego procenta (0,08%) obszaru kraju na teren niemal całej Polski. Nowy system zaczął działać od 18 września 2018 kiedy wydano pierwszą decyzję o wsparciu. To od tego momentu już niebawem upłynie 5 lat działania nowego systemu wspierania inwestycji.

Rozwój Polski jest naszym priorytetem. Polska Strefa Inwestycji nie koncentruje się tylko na głównych ośrodkach miejskich, ale docenia również mniejsze miejscowości, nawet te poza aglomeracjami miejskimi. Dzięki reformie, zachęty podatkowe są dostępne na całym obszarze Polski, co stanowi istotne ułatwienie dla przedsiębiorców. Inwestowanie przestało być ograniczone do wyznaczonych obszarów, a tereny prywatne czy publiczne, gdziekolwiek w kraju, stały się równie atrakcyjne dla inwestorów – mówi Marcin Perz prezes Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”.

Przez 17 lat działania Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”, przed pojawieniem się Polskiej Strefy Inwestycji, zgromadzono 164 inwestorów, którzy łącznie zainwestowali 1,5 mld złotych. To średnio nieco ponad 83 mln złotych inwestycji rocznie. Jednak po wprowadzeniu Polskiej Strefy Inwestycji, w zaledwie 5 lat, suma inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej „Starachowice” wzrosła do blisko 5 mld złotych. W tym czasie wydano ponad 100 decyzji o wsparciu nowych inwestycji, co było podstawą do osiągnięcia tego imponującego wyniku. To oznacza, że rocznie przyciągano inwestycje o wartości średnio 1 mld złotych – czyli ponad dziesięciokrotnie więcej niż w poprzednich latach. Ten gwałtowny wzrost świadczy o znaczącym wpływie Polskiej Strefy Inwestycji na przyspieszenie rozwoju gospodarczego naszego regionu. Transformacja taka nie tylko przyciąga większe kapitały, ale również zachęca do innowacji, współpracy między przedsiębiorcami oraz tworzy warunki dla stabilnego i trwałego wzrostu. Długoterminowe korzyści są wielokierunkowe: od rozbudowy infrastruktury, poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, aż po wzmocnienie pozycji regionu na krajowej i międzynarodowej arenie gospodarczej. W ciągu tych 5 lat przedsiębiorcy działający w SSE „Starachowice” nie tylko przyciągnęli znaczące kapitały, ale także utworzyli blisko 5 tysięcy nowych miejsc pracy. ◀

Oficjalnie dyrektor KCK, a nieoficjalnie...

Wulkan energii, zakochana w kulturze po uszy, wyznaje zasadę, że relacje w pracy tworzy się przez szacunek do pracownika, możliwość jego rozwoju i niezależność. Zapraszamy do przeczytania wywiadu z Augustyną Nowacką, dyrektorką Kieleckiego Centrum Kultury

– Dlaczego kultura?

– Kultura jest obecna w moim życiu od zawsze. Cała moja edukacja jest związana ze sztuką i kulturą. Jestem absolwentką Liceum Sztuk Plastycznych w Kielcach, Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, mam za sobą osiemnaście lat pracy w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach, no i już czwarty rok pracy w Kieleckim Centrum Kultury. Kocham tę pracę, bo spotykają się tu ludzie pełni pasji, otwarci i kreatywni. Kultura jako jedyna znosi bariery społeczne, mentalne, uprzedzenia i stereotypy. I to mnie do niej ciągnie.

– Jak to jest zarządzać tak dużą instytucją jak Kieleckie Centrum Kultury?

– Słowa, które przychodzą mi na myśl to odpowiedzialność, wyzwanie, radość, kreatywność. Często pokutuje przekonanie, że praca w kulturze to praca łatwa i przyjemna. Odbiorcy wydarzeń, które przygotowujemy często nie zdają sobie sprawy z ogromu pracy, którą musimy włożyć wszyscy – od administracji przez dział techniczny, obsługę sceny, pracownice kreatywne, impresariat i mogłabym wymieniać tak długo. To co jest piękne w zarządzaniu taką instytucją to ludzie i pasjonaci, z którymi mogę współpracować.

– Jaki jest największy sukces Kieleckiego Centrum Kultury?

– Powiem krótko – zespół. Profesjonalny, kreatywny, zgrany i otwarty. To właśnie on jest wyznacznikiem wszystkich na-

szych dokonań. Gramy przecież do jednej bramki, a lider też jest pracownikiem.

– Czy sądzi Pani, że świętokrzyskie ma dużo kulturalnie do zaoferowania?

– Wiele osób pozytywnie reaguje na to, że w mieście i regionie dużo się dzieje. Nie tylko kielczanie, ale też ludzie z całej Polski, a nawet z zagranicy mówią, że wydarzenia w Kieleckim Centrum Kultury są inspiracją do działania.

– Jakie jest Pani największe marzenie dotyczące rozwoju kultury w Kielcach i regionie?

– Mieć aktywnego odbiorcę. Jest szereg osób, które narzekają na to, że w Kielcach nic się nie dzieje, a kiedy zapytasz ich, gdzie ostatnio byli to nie potrafią wymienić nawet jednego wydarzenia kulturalnego. A dzieje się dużo i bardzo dobrych jakościowo rzeczy.

– Co Pani robi w wolnym czasie, jak lubi spędzać Pani czas poza pracą?

– Ktoś kiedyś powiedział, że jeśli twoja praca jest twoją pasją to nie spędzisz w niej ani jednego dnia i te słowa trochę opowiadają o mnie. Ale oczywiście spełniam się również jako mama i każdą wolną chwilę poświęcam mojej córce, dziesięcioletniej Basi.

– Jakie znaczenie w Pani życiu odgrywa rodzina?

– Basia to cały mój świat. Bycie mamą to najpiękniejsza i najważniejsza z moich ról. Nie powiem nic odkrywczego. Po prostu uważam, że rodzina to fundament. Ta z krwi i kości i ta z wyboru również – mam na myśli swoich przyjaciół.

– Co sądzi Pani sama o sobie?

– Uważam, że jestem bardzo pozytywnie nastawiona do życia i we wszystkim widzę plusy. Ciągłe zadaje sobie pytanie co mogę jeszcze zrobić? Nie ukrywam, że mam ADHD na życie.

– Jakie jest Pani życiowe motto?

– Żyj i daj żyć innym. Ciesz się życiem, buduj pozytywne relacje, inspiruj innych ludzi do działania. Zdecydowanie jestem osobą, która woli dawać, ale też brać to, co dobre i tym dobrem się kierować w byciu z drugim człowiekiem.

Dziękuję za rozmowę. ◀

Kapitał ma narodowość.

Dlaczego państwowe przedsiębiorstwa są potrzebne dla rozwoju Polski?

Obecność, rozwój i rola przedsiębiorstw państwowych musi spełniać kryterium bezpieczeństwa i zapewnienia suwerenności na trudne czasy. Dobrze i odpowiedzialnie funkcjonujące państwo jest od tego by zapewnić swoim obywatelom i krajowi bezpieczeństwo: energetyczne, militarne i żywnościowe. Spółki Skarbu Państwa stanowią znaczącą część polskiej gospodarki. Wypracowują ok. 15% polskiego PKB i są największymi płatnikami podatku CIT. Dzięki nim miliardy złotych trafiają do budżetu państwa i samorządów. Na liście 10 największych płatników aż 8 to spółki Skarbu Państwa. Spółki te dysponują też infrastrukturą strategiczną, zapewniając niezależność oraz bezpieczeństwo gospodarcze i energetyczne. Państwo może dzięki temu sprawnie reagować na sytuacje kryzysowe co pokazała pandemia koronawirusa i wojna w Ukrainie.

Pierwsze pytanie, które zostanie zadane Polakom podczas referendum przedstawił Prezes Prawa i Sprawiedliwości, wicepremier Jarosław Kaczyński.

Pytanie, to brzmi: Czy popierasz wyprzedaj państwowych przedsiębiorstw? Dlaczego ta kwestia jest tak bardzo znacząca?

Nie możemy dopuścić do wyprzedazy perel narodowych. Niestety w czasach rządów PO-PSL w tej kwestii zadziało się wiele złego. W sumie wyprzedano ponad tysiąc spółek. Trzeba pamiętać, że często nie stała za tym, żadna strategia gospodarcza, pieniądze przeznaczano na bieżące wydatki. Nie myślano także

o losie pracowników takich spółek. Taki przykład mamy u nas w regionie. Chodzi o sprzedaż Kieleckich Kopalni Surowców Mineralnych S.A.. Dobrze prosperująca spółka w zaledwie 9 miesięcy została doprowadzona do upadłości (ogłoszono ją w kwietniu 2012 roku). Przed prywatyzacją, zafundowaną KKSM przez rządy PO-PSL, firma przynosiła milionowe zyski, na kontach było kilkadziesiąt milionów, a kredytów i pożyczek praktycznie nie było (nieco ponad 0,5 miliona). Ale tak dobrze działające kieleckie „Marmury” były łakomym kąskiem dla polityków PO-PSL. W ciągu kilku lat ze „złotej kury” KKSM stał się „zdechłym kanarkiem”. Kłopoty nowego właściciela – Dolnośląskich Surowców Skalnych – pociągnęły „Marmury” najpierw do upadłości układowej, potem likwidacyjnej. Od samego początku zaangażowałem się w ratowanie tego przedsiębiorstwa, bo nie był mi obojętny los pracowników („Marmury” zatrudniały wówczas ponad 270 osób), ani firmy, która miała ogromny potencjał. W 2016 roku nasze działania przyniosły efekt, bo doszło do przejęcia przedsiębiorstwa przez Agencję Rozwoju Przemysłu. Dziś Świętokrzyska Grupa Przemysłowa Industria jest liderem innowacji, zarabia, rozwija się, angażuje społecznie.

Donald Tusk podczas jednego ze spotkań ogłosił, że „unieważnia to referendum”. Skąd taki histeryczny strach przed głosem Polaków? Partie opozycyjne mienią się demokratycznymi, tymczasem chcą siebie i obywateli pozbawić największego przywileju demokracji, jakim jest referendum, opowiedzenie się wprost za lub przeciw pewnym ideom. Dla mnie to niepojęte. Ten manifest Donalda Tuska, to słowa, które odbierają Polakom możliwość decydowania o fundamentalnych dla naszego kraju sprawach. Myślę, że w ten sposób chciał zdobyć poklask w mediach. Ale to wręcz obnaża jego prawdziwe oblicze, obnaża hipokryzję, jaką się posługuje w kampaniach politycznych. Donald Tusk boi się woli Polaków. Zapewne jego plany w zakresie sprzedaży państwowego majątku i podwyższenia wieku emerytalnego mogą być inne niż większości społeczeństwa. A pokazał już, że jest w stanie obiecać przed wyborami wszystko co tylko Polacy chcą usłyszeć, byle tylko powrócić do rządu. Z doświadczenia jednak wiemy, że już po wyborach bardzo szybko Platforma Obywatelska zapominała o swoich obietnicach danych Polakom. Platforma Obywatelska i PSL nie mieli żadnych obiekcji, aby wbrew woli Polaków podnieść wiek emerytalny, wyprzedawać państwowe przedsiębiorstwa i doprowadzić państwo do stanu, w którym jak to podsumował minister finansów za czasów PO: „pieniędzy nie ma i nie będzie”. **15 października skorzystajcie Państwo ze swojego uprawnienia i zgłoszycie w referendum. Od Państwa głosu zależy, czy Polska będzie dalej mogła się rozwijać a my i przyszłe pokolenia Polaków będziemy mogli spokojnie żyć, uczyć się i budować silną i dbającą o swoich obywateli Polskę. ◀**

Krzysztof Lipiec, Posel na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Komunikacja otwarta i przyjazna pasażerom

Transport publiczny w Kielcach wciąż się zmienia. Wszystko z myślą o pasażerach, by byli oni zadowoleni i chętniej wybierali ten środek komunikacji

Częściowo zmodyfikowane trasy i nowe godziny odjazdów części linii autobusowych. 1 września wracają powakacyjne rozkłady jazdy. Na tym jednak nie koniec zmian.

Wraz z początkiem roku szkolnego przedwakacyjne rozkłady powrócą na części linii. Od 1 września „po staremu” pojadą autobusy linii 8, 25, 30, 34, 35, 46 i 53, a także 13, 102 i 107. Te trzy ostatnie obsługiwać będzie już nowy przewoźnik.

STARE LINIE, NOWY OPERATOR

Przypomnijmy, w czerwcu został rozstrzygnięty przetarg na obsługę tzw. linii unijnych. Najniższą ofertę złożyła firma BP Tour z Lublina i to jej kierowcy, autobusami Solaris należącymi do miasta, będą wozić kielczan przez najbliższe 2,5 roku.

- Firma BP Tour zgłosiła nam gotowość obsługi linii przypisanych do pierwszego zadania od 1 września. Realizację kolejnych dwóch zadań przewoźnik rozpocznie do końca września – tłumaczy Barbara Damian, dyrektor ZTM. – Zgodnie z terminami zawartymi w umowach został zgłoszony teren bazy eksploatacyjnej. Spełnia on wymagania wynikające z umowy – dodaje. Baza firmy BP Tour zlokalizowana została przy ul. Ściegiennego 264, obok delegatury Urzędu Celno-Skarbowego. Wyposażono ją w kanały naprawcze oraz myjnię dla samochodów ciężarowych i autobusów. Obok bazy znajduje się stacja paliw.

- Nad pracą zajezdni czuwać będzie m.in. ośmiu dyspozytorów i nadzór ruchu, sprawujący bieżącą kontrolę na terenie miasta – informuje przewoźnik na swojej stronie na Facebooku.

Wraz z rozpoczęciem przez firmę BP Tour realizacji pozostałych dwóch zadań, do przedwakacyjnych rozkładów jazdy powracać będą kolejne linie, tj. 4, 5, 21, 24, 35, 103 i 114.

TO NIE KONIEC ZMIAN

W przypadku niektórych linii, autobusy pojadą po częściowo zmodyfikowanych trasach. Największa zmiana dotyczy linii nr 18. Dotychczas jej przystanek końcowy zlokalizowany był w miejscowości Micigózd. Na mocy

porozumienia, jakie z Miastem Kielce podpisała Gmina Strawczyn, autobusy dojeżdżać będą do Promnika.

Ze zmian powinni być zadowoleni również mieszkańcy os. Jagiellońskie. Tam, po remoncie ul. Karczówkowskiej, z nowymi godzinami odjazdów, powrócą autobusy 28 i 108. Do przedwakacyjnych rozkładów i tras powrócą też linie F i Z – będą dojeżdżać do Cmentarza w Cedzynie, a nie jak to było w ostatnich tygodniach do zalewu. Nadal zawieszona będzie linia 104 (tzw. studencka). Powróci ona 2 października, wraz z początkiem roku akademickiego.

KIELCZANIE CHĘTNIE WYBIERAJĄ KOMUNIKACJĘ PUBLICZNĄ

Po ostatnich latach pandemii i ograniczeń wraca większe zainteresowanie przejazdami autobusem. Tylko od stycznia do lipca Zarząd Transportu Miejskiego odnotował ponad 20 mln przejazdów biletowanych.

- Należy przy tym pamiętać, że wiele osób podróżuje autobusami bezpłatnie. Są to seniorzy powyżej 70 roku życia, osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności czy niewidomi, którzy mają prawo bezpłatnie podróżować z opiekunem czy chociażby Honorowi Dawcy Krwi – wylicza dyrektor Barbara Damian. – Szacujemy, że tych bezpłatnych podróży jest rocznie ok. 6 mln.

Zmiany w kieleckim Kościele

Jak co roku Biskup Kielecki Jan Piotrowski posłał kapłanów na nowe parafie. Księża objęli także nowe funkcje w diecezji kieleckiej

Na zdjęciu neoprezbiterzy z Księdzem Biskupem Janem Piotrowskim.

Nowy kanclerz kurii i rektor seminarium, 13 proboszczów oraz 3 administratorów, a także blisko 40 wikarych – takich zmian personalnych dokonał w tym roku biskup Jan Piotrowski.

FUNKCJE

Od 14 sierpnia, ks. Łukasz Zygmunt, dotychczasowy dyrektor duszpasterstwa diecezji kieleckiej, objął na pięć lat urząd wikariusza biskupiego ds. duszpasterstwa diecezji kieleckiej. Z kolei od pierwszego września będzie pełnił także funkcje moderatora Kurii Diecezjalnej w Kielcach. Tego samego dnia pracę rozpocznie nowy kanclerz. Został nim ks. Marcin Jastrząb. Zastąpi on na tym stanowisku ks. Adama Perza, który został Rektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach. To jednak nie jedyna zmiana w najstarszej uczelni wyższej w stolicy regionu. Ks. Marek Dumin, dotychczasowy katecheta w Katolickiej Szkole Podstawowej im. Św. Stanisława Kostki w Kielcach został nowym prefektem kleryków. Zajmie on miejsce ks. Kamila Banasika, który przejmie jego obowiązki w „Kostce”. Dodatkowo ks. Banasik będzie także wikariuszem w parafii św. Maksymiliana Marii Kolbe w Kielcach.

PROBOSZCZOWIE

W te wakacje Biskup Kielecki ustanowił także nowych proboszczów i administratorów. Do zmiany dojdzie w największej parafii diecezji kieleckiej. Po 25 latach posługi proboszcza, ks. Jan Ilczyk przechodzi na emeryturę. W jego miejsce posłany został ks. Karol Zegan, dyrektor wydziału katechetycznego kieleckiej kurii. Do zmiany dojdzie pierwszego września, a ks. Zegana w kurii zastąpi ks. Paweł Ścisłowicz. Z kolei po 16 latach głoszenia Dobrej Nowiny w parafii pw. św. Jana Chrzyciela w Skalbmierzu, ksiądz Marian Fatyga przechodzi do parafii Niepokalanego Serca NMP w Kielcach. Proboszczowie i administratorzy zmieniali się w dwóch turach, część z nich objęła

obowiązki 5 lipca, a część 22 sierpnia. M.in. ks. Krzysztof Balcer został proboszczem w Skalbmierzu, a ks. Wojciech Czekaj w Chrobrzu. Po 13 latach posługi wikariusza w kieleckiej katedrze, ks. Tomasz Świerczyński został administratorem parafii w Radomicach.

WIKARIUSZE

42 kapłanów poznało także nowe parafie w ramach zmian wikariuszowskich. W kieleckich parafiach posługiwać będzie dziewięciu z nich. Do katedry trafił ks. Dawid Dzienniak, do parafii Niepokalanego Serca NMP – ks. Adam Nowak, a na Białogon – ks. Michał Bieroński. Pomocami duszpasterskimi zostali ks. Artur Płaziński – w św. Wojciechu oraz ks. Hubert Równicki – u św. Józefa Robotnika. Biskup Piotrowski zamienił dotychczasowych wikariuszy w parafiach pw. Ducha Świętego i Chrystusa Króla. Do tej pierwszej został przeniesiony ks. Łukasz Nastaga, a do drugiej ks. Adam Kaczmarczyk. Z kolei w Kościele Garnizonowym będzie posługiwało dwóch nowych kapłanów – ks. Jakub Janicki oraz ks. Bartosz Michta. Do sporych zmian doszło także w Piekoszowie. Parafie opuścili ks. Szymon Usarz (teraz Pińczów par. Miłosierdzia Bożego) oraz ks. Karol Rasala (nowy dyrektor Radia eM), a ich miejsce zajęli ks. Marek Zawadzki oraz ks. Adrian Stępień.

NEOPREZBITERZY

Swoje pierwsze wikariaty poznało także sześciu kapłanów, którzy pod koniec maja przyjęli świece kapłańskie z rąk Biskupa Kieleckiego. Tak kolejno: ks. Tomasz Kasprzyk trafił do Włoszczowy (Wniebowzięcia NMP), ks. Tomasz Pytlarz do Skorzeszyc, ks. Piotr Roch do Łącznej, ks. Artur Podgórski do Stopnicy (św. Piotra i Pawła App.), ks. Grzegorz Petrus do Szańca, a ks. Hubert Król do Masłowa.

Pełną listę zmian duszpasterskich znajdziecie na emkielce.pl. ◀

Cztery razy „Nie”

Historia kopalni „Jaźwica” jak w soczewce skupia dzieje polskiej prywatyzacji. Obecnie odzyskuje dawny blask, dzięki wsparciu Agencji Rozwoju Przemysłu i stanowi część Świętokrzyskiej Grupy Przemysłowej Industria.

Historia kopalni sięga 150 lat. Pierwotnie należała do Kieleckich Kopalni Surowców Mineralnych.

– Niestety została sprywatyzowana w 2011 roku. To wszystko mimo, że przynosiła zyski. Idąc do wyborów w trakcie kampanii wyborczej w 2015 roku obiecywaliśmy, że majątek tej spółki wykupimy. Rok później, Agencja Rozwoju Przemysłu wykupiła od syndyka masy upadłościowej część zorganizowaną przedsiębiorstwa. Od 2021 roku nosi ono nazwę Świętokrzyska Grupa Przemysłowa „Industria”. Jest liderem innowacji i życia gospodarczego w regionie. Angażuje się ona w takie przedsięwzięcia jak powołanie Centralnego Klastra Wodowego, czy wdrażanie modułowych reaktorów atomowych, czyli SMR-ów. To przyszłość naszej polityki energetycznej, która zagwarantuje nam bezpieczeństwo i niezależność – mówi Anna Krupka, sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki.

15 października referendum odbędzie się w Polsce referendum. Jedno z pytań dotyczy wyprzedaży państwowych przedsiębiorstw.

Biuro Poselskie Poseł RP ANNY KRUPKI,
ul. Jana Pawła II 13/18 25-025 Kielce woj. świętokrzyskie,
tel. 608 045 712

– Chcę zaapelować do wszystkich Polaków o to, aby wzięli udział w tym referendum i odpowiedzieli „Nie” na to pytanie, ale również na wszystkie pozostałe pytania referendalne. Polityka Donalda Tuska oznacza wyprzedaż majątku państwowego. Wiemy to patrząc na historię chociażby kopalni Jaźwica. Powiedzmy cztery razy „Nie”. Nie gódźmy się na tego rodzaju politykę, bo spółki skarbu państwa zabezpieczają nas gospodarczo i energetycznie – dodaje wiceminister Anna Krupka. ◀

KW 03-08

Uroczycie unieważnieni...

ZDANIEM SENATORA

KRZYSZTOF MAREK SŁOŃ
Senator RP, PiS

Nie mogłem uwierzyć w to co usłyszałem z ust Donalda Tuska, który powiedział publicznie: „Uroczycie przed wami unieważniam to referendum, które PiS chce zorganizować 15 października wraz z wyborami do Sejmu i Senatu”. Faworyt europejskich elit, człowiek, który aspiruje do miana lidera całej opozycji, który chce być znowu premierem polskiego rządu, który mieni się obrońcą Konstytucji jawnie nawołuje do działań wbrew Konstytucji, do bojkotu referendum co jest ewidentnie antydemokratyczne, bo odbiera możliwość zabrania głosu przez obywateli. A przecież warto przypomnieć Art. 4. Konstytucji mówiący o formach sprawowania władzy, o tym, że „władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu” i dalej, że „Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub

bezpośrednio”. Dlaczego zatem niektórzy tak bardzo boją się tego referendum, choć wiedzą, a może tylko przeczuwają, jakie nastawienie mają do tych spraw Polacy? A może obawiają się, że, gdyby doszli do władzy to takie ważne referendum związałyby im ręce? Już nie mogliby zmieniać swoich przedwyborczych deklaracji na niekorzyść Polaków, tak jak to miało miejsce w przeszłości. Dlatego tym bardziej musimy bronić swoich praw, nie dać się nikomu oszukiwać i mamić. Weźmy udział w referendum. Możliwość organizowania referendum i wyborów w jednym dniu daje ustawa przyjęta już w 2003 r. przez koalicję SLD – PSL. My teraz umożliwiliśmy tylko ich przeprowadzenie w tych samych godzinach, tych samych lokalach i pod nadzorem tych samych komisji. Będzie i taniej, sprawniej, bardziej transparentnie.

A zatem – drodzy obrońcy Konstytucji – w sprawach najważniejszych z punktu widzenia przyszłości obywateli, Polacy powinni mieć możliwość podejmowania decyzji i zagwarantowania sobie obrony swoich najważniejszych praw. Jeżeli w tym referendum weźmie udział co najmniej 50 procent uprawnionych do głosowania, będzie ono wiążące dla każdej władzy. Żaden rząd nie będzie mógł podjąć decyzji wbrew woli wyrażonej w referendum. Tak przedstawiona wola Narodu jest też niepodważalnym argumentem w relacjach z Unią Europejską. Treść pytań została ustalona w oparciu o dyskusję jaką odbywamy od wielu miesięcy z Polakami i są to sprawy, które bardzo często były kwestionowane oraz atakowane przez polityków opozycji, którzy aspirują do władzy w Polsce. Celem referendum jest obrona i skuteczne zabezpieczenie praw naszych obywateli, tak, aby te prawa były nienaruszalne. Praw Polaków nie da się, tak jak chce lider opozycji, „uroczyscie unieważniać” ani też nie można Polaków, jak mówi inny prominentny przedstawiciel tejże opozycji „opiliować z pewnych przywilejów”. Bo są u siebie, bo są gospodarzami, bo są Suwerenem. ◀

KW 1-08

Idziemy z konkretnymi pomysłami, chcemy normalnej Polski dla wszystkich

Kielecki radny Kamil Suchański jest liderem Bezpartyjnych Samorządowców w Świętokrzyskiem. Właśnie buduje drużynę na wybory do Sejmu i Senatu. Jak mówi, ruch ma konkretne pomysły na budowę normalnej Polski dla wszystkich

KW 04-08

Zaangażował się Pan w projekt polityczny Bezpartyjnych Samorządowców. Skąd taki wybór?

Jestem jednym z milionów Polaków, którzy obecnie nie znajdują swojej reprezentacji na scenie politycznej. Platforma Obywatelska utraciła wiarygodność

w zakresie realizacji swoich postulatów. Prawo i Sprawiedliwość zgubiło kompas moralny. U Konfederacji przeraża mnie wizja państwa na wzór Iranu pod względem obyczajowym. Bezpartyjni Samorządowcy są mi bliscy z kilku powodów. Łączymy ludzi skoncentrowanych na ciężkiej, codziennej pracy dla rozwoju małych ojczyzn. To wóldarze miast i gmin, prawnicy, lekarze,

nauczyciele, urzędnicy, przedsiębiorcy, społecznicy – przekrój całego społeczeństwa. Idziemy z konkretnymi pomysłami, chcemy normalnej Polski dla wszystkich. Część z nich realizujemy w samorządach – jak chociażby bezpłatna komunikacja miejska w Lubinie, gdzie funkcjonuje od 10 lat, czy stutysięcznym Kaliszu od początku roku.

Dużą bolączką jest system ochrony zdrowia w Polsce. Nie ma przesady w stwierdzeniu, że wielu seniorów umiera w kolejkach do lekarzy, zwłaszcza specjalistów. Jak uzdrowić tę sytuację?

Mamy receptę na skrócenie kolejek przed gabinetami lekarskimi. To między innymi wynagradzanie specjalisty w poradni od przyjętego pacjenta po średniej stawce rynkowej, a także uszczelnienie elektronicznego systemu rejestracji pacjenta, by nie dochodziło do dublowania wizyt, na które potem nikt nie przychodzi blokując miejsce innym chorym. System musi dbać o pacjentów, a nie interesy lobby lekarskiego. ◀

materiał KW Bezpartyjni Samorządowcy

WODOCIĄGI Z EDUKACJĄ

Rozpoczyna się rok szkolny. Co to oznacza dla Wodociągów Kieleckich, czy spółka ma coś wspólnego z edukacją?

Henryk Milcarz, prezes Wodociągów Kieleckich: - Po pierwsze, życzę uczniom i nauczycielom sukcesów, mało stresu i wiele dobrych chwil podczas nowego roku szkolnego. Oczywiście, że nasza spółka ma wiele wspólnego z edukacją. Ba, edukacja ekologiczna wpisana jest nawet do Statutu Wodociągów Kieleckich. Regularnie na zajęciach ekologicznych gościemy uczniów. Pokazujemy, jak wyglądają i pracują ujęcia wody, oczyszczalnia ścieków, laboratorium. Sami też gościemy w szkołach na różnych zajęciach poświęconych jakości kieleckiej kranówki, robimy pokazy eksperymentów z wodą, wyjaśniamy, jak ważna jest kanalizacja sanitarna. W szkołach i przedszkolach montujemy też nowoczesne pitniki z kielecką kranówką, którą mogą pić uczniowie i nauczyciele za darmo.

A Pan jak wspomina szkolne lata?

- Dobrze. Dla mnie już podstawówka była prawdziwą szkołą życia. Jak patrzę na to z perspektywy czasu, to widzę, że dzięki edukacji w znacznej części mogę się pochwalić sukcesami w życiu zawodowym, działalności społecznej, samorządowej i w polityce. Trafiłem na wielu wspaniałych nauczycieli, którzy traktowali szkołę nie tylko jako miejsce wkuwania teorii, ale przede wszystkim przygotowania młodych ludzi do dorosłego życia. Dobrze też wspominam szkolne koleżanki i kolegów, z wieloma utrzymuję kontakt do dzisiaj.

A jaką potrawę z kieleckiej kranówki Pan dziś zaproponuje?

- W lasach mamy wysyp grzybów, w tym smacznych kurek, więc przygotujmy kurczaka w sosie kurkowym z gorgonzolą. Potrzebujemy 500 g piersi z kurczaka, 500 g kurek, 2 cebule, 20 g sera gorgonzola, szklankę kieleckiej kranówki, sól, pieprz, 500 ml śmietany kremówki, natkę pietruszki, masło klarowane do smażenia. Pierś z kurczaka myjemy, oczyszczamy i kroimy w kawałki. Smażymy na maśle, dodajemy cebulę pokrojoną w kostkę. Kiedy cebula się zeszkli, dodajemy umyte kurki, kielecką kranówkę, przyprawy, pokrojoną nać pietruszki, ser gorgonzola i dusimy przez 30 minut, co jakiś czas mieszając, aż sos zgęstnieje. Dodajemy śmietanę i dusimy jeszcze 5 minut.

Dziękuję za rozmowę.

ŚWIADCZYMY USŁUGI:

- Naprawy, czyszczenie, eksploatacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
- badania laboratoryjne wody, ścieków i osadów ściekowych

WODOCIĄGI KIELECKIE
Spółka z o.o.
www.wod-kiel.com.pl

KW 07-07

Trwa II nabór na studia na UJK

Na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach trwa drugi etap rekrutacji. Absolwenci szkół średnich, którzy w tym tygodniu przystąpili do poprawkowej matury, mogą wybierać spośród 47 kierunków oferowanych przez UJK

Dodatkowa rekrutacja na największej uczelni w regionie rozpoczęła się 25 lipca i potrwa do 17 września. Ogłoszenie listy zakwalifikowanych do przyjęcia na studia nastąpi 19 września.

- *Wśród kierunków, na które wciąż trwają zapisy, znajdziemy zarówno nowości, jak i kierunki, które od lat cieszą się popularnością wśród studentów, m.in. filologię angielską, logistykę, pedagogikę, czy stosunki międzynarodowe – mówi Izabela Frankowicz z Sekcji Promocji UJK.*

Wśród nowości, które w tym roku akademickim debiutują w ofercie kieleckiego uniwersytetu są m.in. biotechnologia, design, design społeczny, geoinformacja z gospodarką przestrzenną, geopolityka, turystyka zrównoważona oraz grafika. Uruchomienie nowych kierunków jest odpowiedzią na potrzeby rynku pracy.

Oferowane przez Wydział Sztuki **design i design społeczny** przygotowują do tworzenia projektów wzorniczych na różnym etapie powstawania, od momentu generowania koncepcji, po fazę modelowania i prototypowania. Dodatkowo design społeczny skupia się na rozwiązaniach projektowych, wynikających z wcześniej rozpoznanych i zdefiniowanych problemów różnych grup użytkowników. Kolejną nowością – **grafika** – daje kwalifikacje artystyczne w obszarze grafiki warsztatowej i projektowej. Wszystkie te kierunki kształcą za pomocą nowoczesnych programów i technologii, których znajomość otworzy przed absolwentami wiele drzwi w branży. **Biotechnologia** jest interdyscyplinarną dziedziną nauki, wykorzystującą biologię w tworzeniu innowacyjnych technologii. UJK pozwala na studiowanie tego kierunku w języku angielskim, co jeszcze bardziej poszerzy spectrum możliwości zawodowych. Inne nowości proponowane przez Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych to **turystyka zrównoważona** stanowiąca odpowiedź na zmieniające się trendy w europejskiej i światowej turystyce oraz **geoinformacja z gospodarką przestrzenną**, czyli kierunek przygotowujący do rozwiązywa-

nia współczesnych problemów gospodarowania przestrzenią geograficzną w miastach i poza nimi.

Wydział Prawa i Nauk Społecznych również nie pozostaje obojętny na zainteresowania i ambicje przyszłych studentów. Podążając za aktualnymi potrzebami młodych ludzi otwiera kierunek **geopolityka**, na którym zdobędą umiejętności samodzielnej analizy procesów i zjawisk geopolitycznych, efektywnego funkcjonowania w zespołach profesjonalistów, zdolność swobodnego poruszania się w sieci (szczególnie mediach społecznościowych), a także wiedzę dotyczącą Big Data i algorytmów, które w coraz większym stopniu kształtują otoczenie geopolityczne.

Pełna lista kierunków, terminarz oraz pozostałe informacje dostępne są na stronie internetowej: rekrutacja.ujk.edu.pl

JKW 04-07

KUP ONLINE:
DECORTREND.PL

czynne:
Pon - Pt: 8⁰⁰ - 16⁰⁰
Sob: 8⁰⁰ - 14⁰⁰

319⁰⁰
~~490~~

35% TANIEJ

LEGNICKA 28, KIELCE (Plac REM-WOD)

4⁴⁰
~~9~~

51% TANIEJ

RAMPA NAJAZD SAMOCHODOWY 2 SZT

UDŹWIG: 2000 KG/DŁUGOŚĆ: 94 CM
SZEROKOŚĆ: 30 CM/WYSOKOŚĆ: 27 CM

29⁰⁰
~~49~~

41% TANIEJ

CENA ZA 1M²

MATA PODKŁADKA OCHRONNA NA STÓŁ
CHRONI STÓŁ PRZED: ZABRUDZENIAMI, PORYSOWANIEM,
DZIAŁANIEM GORĄCYCH PŁYNÓW ORAZ NACZYŃ
DOCINAMY NA WYMIAR

SZNUROWKI FLUORESCENCYJNE 2 SZT
DŁUGOŚĆ 125 CM/RÓŻNE KOLORY

19⁰⁰
~~34~~

44% TANIEJ

STOJAK SERWISOWY NA ROWER SKŁADANY

SZNUROWKI ELASTYCZNE BEZ WIĄZANIA 2 SZT
DŁUGOŚĆ REGULOWANA OD 10 DO 100 CM/3 KOLORY

5⁹⁰
~~12~~

51% TANIEJ

97⁰⁰
~~179~~

46% TANIEJ

RADIO LAMPKA Z GŁOŚNIK BLUETOOTH
ŁADOWARKA BEZPRZEWODOWA
LED/MICRO SD/USB/AUX/USB-C/6 TRYBÓW ŚWIECENIA
PASUJE DO WSZYSTKICH TELEFONÓW

ZAPAS WORKÓW PRZEZ ROK GRATIS
KUPUJĄC ZESTAW DOSTANIESZ ZAPAS WORKÓW NA ROK*
* DO ODBIORU ZA 1 GROSZ I ROKA MIESIĘCZNIE PRZEZ 1 ROK.

32⁰⁰
~~59~~

46% TANIEJ

POJEMNIK NA JAJKA DO ŁODÓWKI
ROZMIAR: 21/32/7,8 CM/POMIEŚCI: 21 JAJEK
DOSTĘPNE RÓŻNE KOLORY

50%

WORKI NA ODCHODY ZWIERZĘCE Z ETUI
W ZESTAWIE 2 ROLKI WORKÓW PO 15 SZT

5⁹⁰
~~10~~

41% TANIEJ

3⁹⁰

CENA OD

WSZYSTKIE zabawki i akcesoria dla zwierząt
DRUGI TAŃSZY PRODUKT ZA POŁOWĘ CENY

7⁹⁰
~~14~~

44% TANIEJ

CHRYZANTEMY DUŻY BUKIET 7 KWIATÓW
DOSTĘPNE RÓŻNE KOLORY

SUPER WYPRZEDAŻ

24⁰⁰
14⁰⁰
220 G
BALSAMY Z OLEJKIEM KONOPNYM
ROZGRZEWAJĄCY/CHŁODZĄCY

12⁰⁰
4⁹⁰
200 SZT
FOREMKI PAPIEROWE
DO BABECZEK MUFINEK

24⁰⁰
11⁰⁰
50 SZT
SZCZYPCY DO MONTAŻU NAP
W ZESTAWIE NAPY

29⁰⁰
9⁹⁹
ORGANIZER SAMOCHODOWY
OSŁONA OCHRONIAJĄCA NA FOTEL

24⁰⁰
14⁰⁰
230 G 50 G
BALSAM ZIOŁOWY CZARCI PAZUR
BALSAM BORSUCZY

7⁹⁰
4⁹⁰
100 M
SZNUREK MURARSKI BUDOWLANY
TRASERSKI

49⁰⁰
29⁰⁰
180/300 CM
PLANDEKA MORO

34⁰⁰
9⁰⁰
SAMOCHODOWY UCHWYT
NA TELEFON

4⁹⁰
1⁷⁹
LIŚĆ FLORYSTYCZNY 38 CM
DOSKONAŁY DO KOMPZYCJI KWIATOWYCH

4⁹⁰
1⁷⁹
10 SZT MIX KOLOR
ZESTAW NICI DO SZYCIA

4⁰⁰
1⁹⁹
MYSZOŁAPKA LEP
PUŁAPKA NA MYSZY

44⁰⁰
17⁰⁰
60⁰⁰
39⁰⁰
NÓŻ MYŚLIWSKI 27 CM
NÓŻ TAKTYCZNY 38 CM

OFERTA WYKONANA OD 26.08.2023 DO 09.09.2023 LUB DO WYCZERPIANIA ZAPASÓW PROMOCIE Z GAZETEK NIE ŁĄCZA SIĘ

JKM 12-05